

Gedragscode vrijwilligers Wijkgemeente Oude Kerk

juli 2022

Veel grenzen in het contact tussen vrijwilligers en deelnemers¹ aan de activiteiten van de Wijkgemeente Oude Kerk zijn niet eenduidig.

Om een voorbeeld te geven: het ene kind wil even op schoot zitten als het troost zoekt, het andere kind heeft behoefte aan een aai over de bol en weer een ander kind vindt het niet prettig om aangeraakt te worden. Of: de ene tiener heeft behoefte aan een arm om de schouder, terwijl de andere dat juist niet fijn vindt.

Hierover kunnen niet direct exacte grenzen worden afgesproken die voor alle deelnemers en in alle situaties gelden. Dat is maar goed ook, want voor veel deelnemers is nabijheid en gepast lichamelijk contact een voorwaarde om te groeien.

Hierbij is het belangrijk om aan te sluiten bij wat deelnemers nodig hebben. Eén grens is echter zeer duidelijk en dat is dat seksuele handelingen en seksuele contacten tussen vrijwilligers en deelnemers ontoelaatbaar zijn.

Daarom hebben wij als Wijkgemeente Oude Kerk voor onze vrijwilligers een gedragscode² opgesteld. De gedragscode bestaat uit twee delen.

- In de eerste plaats een omschrijving van regels die bijdragen aan een open, transparante en veilige omgeving voor deelnemers én vrijwilligers.
- In de tweede plaats een omschrijving van seksueel grensoverschrijdend gedrag die het uitgangspunt is van het tucht- en sanctiebeleid zoals die door de wijkgemeente wordt gevoerd.

Wanneer je bij ons als vrijwilliger werkzaam bent vragen wij je deze gedragscode te ondertekenen. Hiermee verklaar je dat je de gedragscode kent en volgens de gedragscode wil handelen.

1. De gedragsregels voor vrijwilligers

- De vrijwilliger zorgt voor een omgeving en een sfeer waarbinnen de deelnemer zich veilig en gerespecteerd voelt. Voorkomen moet worden dat een vrijwilliger in een situatie komt dat hij/zij samen met één deelnemer ongezien langere tijd in een verlaten zaal of ruimte zich bevindt.
- De vrijwilliger onthoudt zich ervan de deelnemer te bejegenen op een wijze die de deelnemer in zijn waardigheid aantast.
- De vrijwilliger is zich bewust van de machtsongelijkheid in de verhouding tot de deelnemer en (in sommige situaties) van de afhankelijkheid van de deelnemer, en maakt geen misbruik van zijn positie en/of van het vertrouwen dat de deelnemer in hem stelt.
- De vrijwilliger dringt niet verder door in het privéleven van de deelnemer dan functioneel noodzakelijk is.
- De vrijwilliger onthoudt zich - vanwege diens rol en functie binnen een bepaald onderdeel van de gemeente - van elke vorm van seksuele benadering ten opzichte van de deelnemer. Seksuele handelingen, contacten en relaties tussen vrijwilliger en deelnemer zijn ongeoorloofd en worden beschouwd als seksueel grensoverschrijdend gedrag.
- De vrijwilliger mag de deelnemer niet op zodanige wijze aanraken, dat deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard ervaren zal worden.

¹ Gesproken wordt over vrijwilligers en deelnemers. Onder vrijwilligers verstaan we in het kader van deze gedragscode: jeugdwerkers die kinderen/jongeren begeleiden bij activiteiten die onder de vlag van Wijkgemeente Oude Kerk Zoetermeer plaatsvinden. Deelnemers zijn de kinderen/jongeren die aan de leiding en zorg van deze vrijwilligers worden toevertrouwd. Hierbij is niet minderjarigheid leidend, maar veel meer de afhankelijkheidsrelatie tussen vrijwilligers en deelnemers, ook al is de deelnemer reeds (jong)volwassen.

² Deze gedragscode is ontleend aan de Toolkit In veilige handen – Vereniging NOV 17

- De vrijwilliger zal tijdens kampen, reizen, uitjes en dergelijke zeer terughoudend en met respect omgaan met deelnemer en de ruimtes waarin zij zich bevinden, zoals de kleedkamer of slaapruiimte.
- De vrijwilliger heeft de plicht de deelnemer naar vermogen te beschermen tegen vormen van ongelijkwaardige behandeling en seksueel grensoverschrijdend gedrag en zal er actief op toezien dat de gedragscode door iedereen die bij de deelnemer is betrokken, wordt nageleefd.
- Indien de vrijwilliger bij anderen gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedragscode en bij vermoedens van seksueel grensoverschrijdend gedrag, is hij verplicht hiervan melding te maken bij de daarvoor door de kerkenraad aangewezen personen.
- De vrijwilliger krijgt of geeft geen (im)materiële vergoedingen die niet redelijk zijn. Het aannemen of geven van geschenken of giften leidt makkelijk tot beïnvloeding of de verwachting van een tegenprestatie. Daarom worden geschenken niet gegeven of aangenomen, tenzij deze een alledaags karakter hebben en de rest van de leiding daarvan in kennis is gesteld.
- In die gevallen waar de gedragscode niet (direct) voorziet, of bij twijfel over de toelaatbaarheid van bepaalde gedragingen ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de vrijwilliger in de geest van de gedragscode te handelen en zo nodig daarover in contact te treden met een door de kerkenraad aangewezen (vertrouwens)persoon.

Als de vrijwilliger handelt in strijd met bovenstaande gedragsregels zal de kerkenraad hoor en wederhoor toepassen. De kerkenraad beraadt zich hierna op de te nemen stappen³.

2. Omschrijving seksueel grensoverschrijdend gedrag met deelnemer en sanctiebeleid

Onder seksueel grensoverschrijdend gedrag met deelnemers verstaan wij: elke vorm van seksueel gedrag of seksuele toenadering, in verbale, non-verbale of fysieke zin, opzettelijk of onopzettelijk, die door de persoon die het ondergaat als ongewenst of gedwongen wordt ervaren en/of plaatsvindt binnen een ongelijke machtsverhouding en/of andere handelingen of gedragingen die strafbaar zijn volgens het Wetboek van Strafrecht.

Seksueel grensoverschrijdende gedragingen met deelnemers waarvan de kerkenraad c.q. de vertrouwenspersoon oordeelt dat deze vallen onder het Wetboek van Strafrecht, zullen bij politie/justitie worden gemeld en bij SMPR, het Meldpunt Seksueel Misbruik in de Kerk.

Deze gedragscode is op 11 juli 2022 vastgesteld door de kerkenraad van de wijkgemeente Oude Kerk te Zoetermeer.

Ondertekening vrijwilliger

Datum: _____

Naam: _____

Handtekening:

Ondertekening vertegenwoordiger kerkenraad

Datum: _____

Naam: _____

Handtekening:

³ In geval van seksueel misbruik zal gebruik worden gemaakt van het protocol van SMPR het Meldpunt Seksueel Misbruik in de Kerk: https://smpr.nl/application/files/1315/8566/5836/pk_protocol_2019.pdf